

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

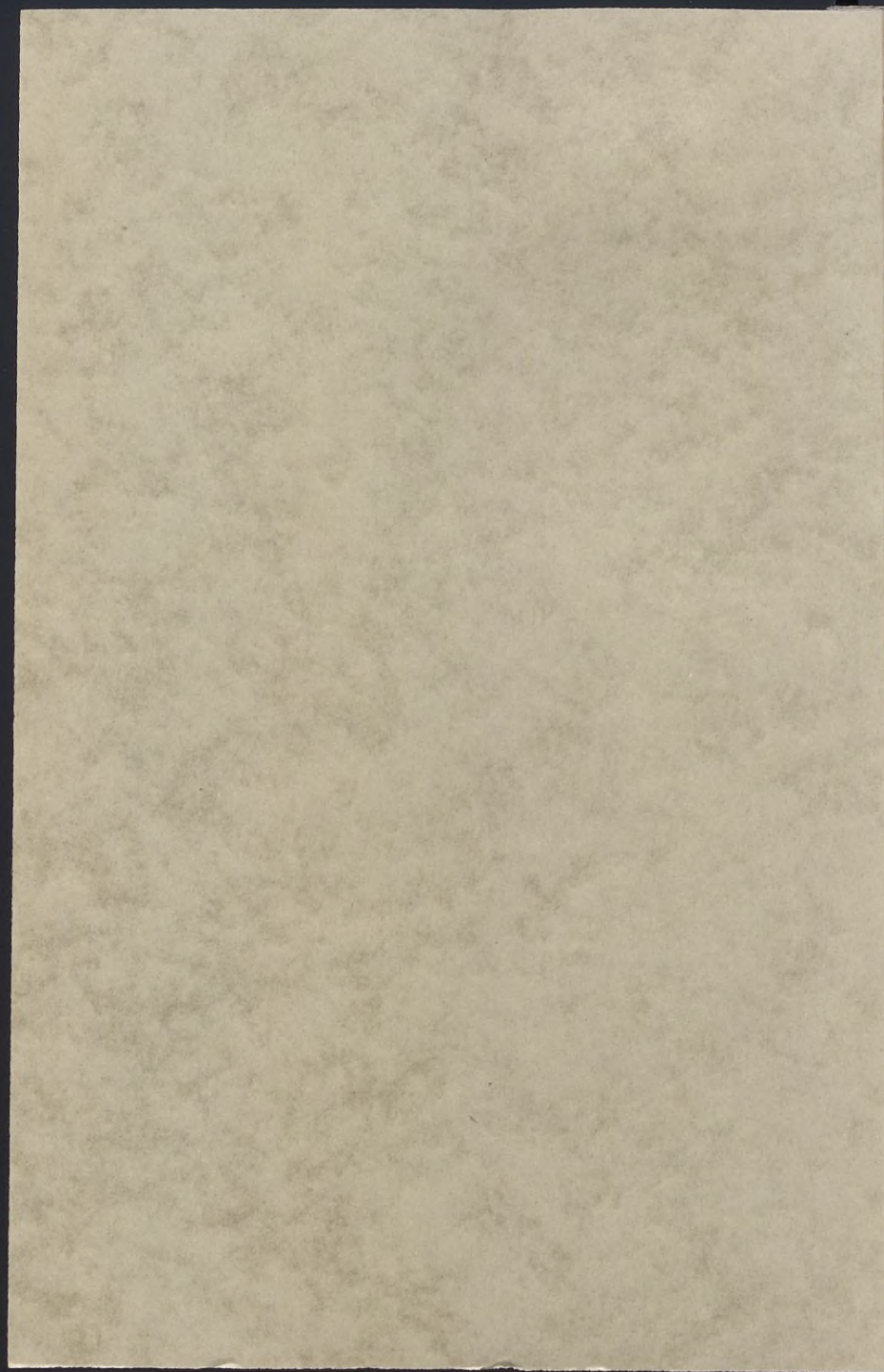
LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

JANNE
DIKTFÖRSÖK
1 1888

(Pr.) Litt.
Fr.

(Br.) Litt.
Sv.

Diktförök

af

Janne.

I.

Helsingfors,

J. Simelti arfwingars boktryckeri aktiebolag,
1888.

På författarens förlag.

Pris 25 penni.

* 66/266

Företal.

Nå jag på mina vänners uppmaning i tryck utgifver dessa diktförsök, beder jag med det samma läsaren att icke stanna vid, hvad som i innehållet, tanken eller formen är ofullkomligt, och kommen ihåg, att ingenting menskligt är ofelbart; aldraminst af en nybegynnare.

Men för att läsaren må kunna bilda sig ett rätt omdöme beträffande dessa diktförsök och ej för strängt förfara med denna min förstfödde, beder jag att för dig, ärade läsare, få framhålla följande:

Jag är en 27 årig yngling, född af fattiga föräldrar på landet, der min fader var torpare. Fattiga som de voro, hade de icke råd att sätta mig i någon skola i staden, och någon folkskola fanns det icke i socknen der jag kunnat få min åtrå efter läsning tillfredsstäld, utan fick jag, lik de flesta andra barn den tiden, lära mig läsa i hemmet. Under en månads tid fick jag dock hos en fröken i socknen lära mig de första grunderna i skrifkonsten.

„Vid femton års ålder blef stugan mig trång“, och jag lemnade föräldrahemmet och flyttade till Helsingfors, der jag erhöll plats som springpojke hos en köpman. Då var jag tillika i tillfälle att under två års tid bevista undervisningen i söndagsskolan. Hvad jag derutöfver inhemtat af vetande har jag på egen hand genom läsning tillegnat mig. Och derföre, läsen och dömmen — men ej fördömmen!

Författaren.

Inledning.

Er ödmjuka tjenare träder nu fram,
Jag vill mig i dag presentera;
Fast fattig och ringa — det är ju ej skam,
Och viljen I nu höra mera?
Så skall jag i korthet berätta för er,
Mitt namn det är Zanne — så wackert jag ber!

Min älskade moder mig födde i brist
Långt bort i en torpare stuga;
Hon kunde ej rikedom ge — det är wißt,
Och kunskaper på mig ej truga;
Men wänta — jag minnes — en månad jag gick
I skolan, att lära mig, „feder och skick.“

Nog tänkte jag ofta som barn — bli prest,
När fader min orda om saken;
I torparens koja trifs fattigdom häst,
All lärdom blir därför på „baken.“
Nog skulle jag gerna i skola ha gått
Och samlat mig kunskap „ett drygare mått.“

Och när jag mig sedan från hemmet begaf
Att söka mitt bröd ut i werlden,
Jag ägde ej ens, såsom Jakob „en staf,“
Och ingenting pröfwat på färden.
Men aldrig så önskar jag mig öfwerflöd,
Jag beder blott: gif mig mitt dagliga bröd.

Jag söker ej ära, jag söker ej namn
 Fast jag som poet nu framträder;
 Och lyckan har sällan mig burit i famn,
 I bland han mig dock litet gläder.
 Nej, aldrig jag söker här världens beröm
 Men I som det läsen, förlåt mig och glöm!

Till bofinken.

Kom, lilla bofink! lär mig du
 Att sjunga glad och fri;
 Kom hit till mig, och låt oss nu
 Rätt goda vänner bli.

Kom lilla bofink! kom och fäst
 Ditt tonsprång på mitt blad;
 Kom, lär mig nu, du kan ju bäst,
 Ty du är alltid glad.

Kom lär mig nu din wackra sång,
 Stäm du min lyra så,
 Att jag också måtte få engång,
 Den som vill lyssna på.

Glädjen.

Att vara glad och sjunga
 Är ej för mycket als,
 Då jag fått mun och tunga
 Och stor och präktig hals.

Nej, aldrig vill jag klaga,
 Hur dagen än sig ter,
 Jag skall med glädje taga
 Så många Gud mig ger.

Om glädjen blott får råda,
 Går sorgen nog förbi,
 De tröfves icke båda,
 Kan aldrig wänner bli.

Men engång gjorde sorgen
 Hos mig en kort wifit;
 Men jag gaf henne sorgen
 Och sade: kom ej hit.

Drag in i kunga borgen
 Der har du fint och godt,
 Jag har ej tid med sorgen,
 Är slägt med glädjen smätt.

Det passfar ej för unga
 Att förja — det är ditt;
 Nej, jag vill le och sjunga,
 Ett sorgfritt lif är mitt.

Du kan ju gå och spörja
 Af någon dummer jöns
 Om han vill lära förja; —
 Jag blir ej något höns.

Till Lowisa.

Jag nog på saken tänkt ibland,
 Hur jag skall få ett eget land,
 En liten täppa bara.
 Jag skulle gräfwa natt och dag,
 Plantera blommor tusen slag,
 Så täcka, fina, rara.

Jag skulle göra grupper två,
 På dem jag endast wille då
 Plantera ros och lilja;
 Jag skulle ställa allt så nätt,
 Så prydligt ordnadt, och så nätt,
 Allt efter egen wilja.

Af dem jag skulle plocka sen,
 Och en bukett åt hwarje wän
 Jag wille af dem wira;
 Den största skulle du dock få,
 Af idel ros och liljor små,
 Då wi din namnsdag fira.

Men se, jag äger intet land,
 Och ingen blombukett i hand,
 Dock will jag gratulera;
 Jag önskar dig all lycka god,
 Samt frid och fröjd och tålamod,
 En helsa god medmera!

Din namnsdag firas skall i dag
 Af dina wänner; en är jag
 Som och will hos dig gästa;
 Jag äger ingen liten skänk

Som jag kan gifwa. Men betänkt,
 Jag är ej lik de flesta.

Nej, jag helt enkelt vara vill,
 Och därför hujder jag nu till,
 Dig hjertats hyllning gifwa;
 Men icke blir det något stort,
 Ty det är af en penna gjordt
 Som nyss har lärt sig skrifa.

Till Maria och Gustaf.

(På deras bröllopsdag.)

I! som med dyra och heliga löften
 Hafwen i dag trädt i ätta förbund;
 Delen hwad framtiden bär i sitt skjöte,
 Glömmen ej denna högtidliga stund.

Nu ha'n I lofwat för Gud och för wänner,
 Ålsta hwarandra i lust och i nöd.
 Herren som wet hwad ofs gagnar och tjenar,
 Mätte Han wagra i lifwet ert stöd!

Hell eder, dagens hjeltinna och hjelte! —
 Höre mig Herren, min bön ej försmå,
 Rödja Du bort alla törnen ur wägen,
 Femna Du stigen, den de skola gå!

Gud, som allena här styr våra öden,
 Härtils Han underligt hulpit er fram;
 Hoppens på Honom, Han skall eder bära
 Troget allt framgent i kärlekens famn.

Gud, som är kärleken, wisshetens källa,
 Heliga äkten-skaps stiftaren är. —
 Om och er mödor, besvär kunna möta,
 Twänne ju alltid dem lättare bär.

Mätte Han och er förening wälsigna!
 Skänka er barn — en kärlekens frukt;
 Fostren upp, offren dem sedan åt Herren,
 Detta blir Gud „en behagelig luft.“

Sedan, när Han edra dagar will lyfta,
 För Han er hem till sitt fridsälla land;
 Der fån I ewigt då prisa och tacka
 Honom som förde er fram wid sin hand.

Min barndomstid.

Jag mins ännu de sälla barndomsdar,
 Jag jublande på ängen lekte;
 Då barnafrid och ofskuld än war qwar,
 Hur mamma mig då wänligt smekte.

Jag kände ingen sorg, jag war så nöjd
 Och lycklig i föräldrahuset;
 Mitt unga hjerta kände endast fröjd,
 Jag lefde blott i glädjeruset.

Min lefnads himmel war så stön och klar,
 Jag trodde ej den skulle mulna;
 Men Gud, som allt i sina händer har,
 Han gifwer warma dar och kulna.

Min lefnads sommar nu jag hunnit har,
 Fått pröfwa godt och ondt på färden,
 Men Gud, som är så god och underbar,
 Han för den ringa fram i werlden.

Och Han, som en gång allas börda bar,
 Han will den arme ej förskjuta;
 Och när Han mig engång från jorden tar,
 Då är jag nöjd få dagen sluta.

~~~~~

Till hjertat.

Hjerta, stilla!
 Tag ej illa
 Om jag säger dig ett ord:
 Klappa sakta,
 Får ej trakta
 Efter skatter här på jord.

Bort från gruset,
 Upp mot huset
 Swinga dig på wingar opp!
 Jaga natten,
 Samla skatten
 Upp i himlen' och ditt hopp.

Skänk åt forgen
 Stora forgen,
 Wårda glädjen den du fått.
 Dig bemanna,
 För det samma
 Och det ädla klappa blott.

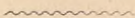
Hjelp den arma,
 Dig förbarma
 Öfver dem som lida nöd;
 Får ej fallna
 För den fallna;
 Om du kan så hjälp och stöd.

Älska dygden,
 Foster byggden,
 Vår, näst Gud, att älska den.
 Tiden ilar,
 Snart du hwilar
 Fri från sorg, kära vän!

Du kan vinna,
 För dig finna
 Här på jorden frid och tröst:
 Lyft ditt öga
 Mot det höga,
 Allta blott på Herrans röst.

Och för resten, —
 Under västen
 Har du klappat många år;
 Skall jag våga
 På din fråga
 Svara hur det med dig går?

Dig besinna,
 Du kan hinna
 Dock ditt lefnads mål till slut.
 På det sista
 Skall du brista,
 Döden släcka quistan ut.

Aftron Psalm.

Solen den är släcknad worden,
 Nattens mörker, öfver jorden
 Breder nu sin slöja ut;
 Dagen den är åter slut.

Herre, blif hos oss och skydda!
 Du vår själ och andes hydda;
 Wärdes nådigt till oss se,
 Då kan intet ondt oss se.

Herre, låt oss trygge sofwa!
 Så skall wi i morgon lofwa,
 Tacka, prisa högt ditt namn;
 Herre, tag oss i din famn!

Till en sparf.

Rom, lilla sparf och picka
 Små smulor, ur min ficka,
 Dem jag åt dig will strö
 På drifwans hwita snö.

Du qwittrar fast du fryser,
 Ty i ditt bröst du hysar
 Den tanken att en gång
 Ett slut tar wintren lång.

Att åter du får gunga
 I löfklädd björk och sjunga,
 Så lycklig, glad och fäll
 I ljuslig sommar kväll.

Tändsticksförsäljarens wisa.

Wackra stickor!
 Köpen stickor;
 Snälla fruar, bästa tant!
 För fem penni
 Ger jag henne
 Trene lådor — det är sant.

Jag är billig,
 Mycket willig;
 Köpen alla er en bundt.
 Man kan tända
 Med hwarenda;
 Köpen, pruten ej på strunt!

Kärleksflamman,
 Som tillsamman
 Håller hwarje äkta par;
 Den kan släckna,
 Mörkret tjockna;
 Lycklig den som stickor har.

Ingen fara
 Om man bara
 Äger dessa stickor då.
 Stickan tager
 Man och drager
 Eld på henne, „fyrar på.“

Det besinna!
 Den skall brinna

Ända till er dödedag; —
 „Swilken låga“?
 Hörs du fråga;
 Kärleksflamman menar jag.

Åffked till hemmet.

Farwål, du hulda far och mor!
 Uti hwaris wård jag wurit stor;
 Må jag bli er en heder.
 Jag kan ej fylllest tacka er,
 Men Gud som hwarje tanke jer
 Och våra stigar leder.

O, må han gifwa er en gång,
 Den ro och frid, då dagen lång
 Han will för eder sluta,
 Som Han i ordet lofwat har
 Åt alla dem som trogna war,
 De engång skola njuta.

Farwål du stuga, på din höjd;
 Haf taet för all den lust och fröjd
 Den du mig engång skänkte;
 Ja, uti detta enkla tjäll,
 Der war jag nöjd, der war jag fäll
 Hast någon det knapt tänkte.

Farwål du fjö, så lugn och klar,
 Som mig uti ditt skjöte bar
 På dina mjuka armar.
 Farwål, I glada fåglar små!
 Som sjöngo för mig, äfwen då
 När werlden fring mig larmar.

Farväl, farväl mitt hem i nord!
 Du dyrast är för mig på jord,
 Farväl båd' berg och dalar.
 Farväl, du kulle, hög och skjön,
 Farväl, du lund, så herrlig, grön,
 Och skogens blomsterfalar.

~~~~~

Håll ut!

Håll ut, håll ut i kamp och strid,
 Och drag dig ej tillbaka!
 Håll ut, håll ut och tåligt bid,
 Arbeta, bed och waka!

Håll ut, om lyckan swiker dig
 Och nöd och fara hota!
 Gå manligt fram din lefnads stig;
 Håll ut! — du får ej knota!

Håll ut, det är det bästa råd
 Som jag åt dig kan gifwa;
 Håll ut, om hoppets fina tråd
 Man ock vill från dig riswa.

Då intet hopp och intet ljus
 I fjerran synes glimma,
 Och sorg och nöd bebo ditt hus;
 Håll ut ännu en timma!

Håll ut, håll ut och kämpa blott
 Med redbarhet i lifwet!

Och tacka Gud för allt hwad godt
Han dig af nåd har gifwit.

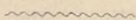
Om owän will med list och swet
Dig störta ned i djupet,
Håll ut, håll ut i lifwets lef,
Snart är det allt förlupet.

Håll ut tills striden tager slut,
Arbeta, bed och waka! —
Om du det kan, så lef och njut,
Om ej, lär dig försaka.

Håll ut, håll ut! håll ut till sist
Så skall du seger winna!
Blott gladt du kämpar, skall förwisst
Du frid och hwila finna.

Håll ut i dina fäders tro,
Och hoppas blott på Herran;
Han är dig när, besfär dig ro
Då menfflig hjelp är fjerran.

Håll ut, när dödens falla hand
Ditt hjerta will widröra!
Håll ut! — han skall till fridens land
Din frälsta ande föra.

Gratulation.

Maria! din namnsdag wi fira i dag,
 Och önska dig lycka och trefnad;
 O, måtte du föll uti wännernas lag
 Få fira den hela din lefnad!
 Må kärlek och friden sig bygga ett bo
 I hjertat och skänka dig föllhet och ro!

När aftonen stundar och skuggan blir lång,
 Och dagen den börjar att swalkas;
 Då arbet och möda skall sluta en gång,
 Och änden den börjar att nalkas;
 Ja, måtte dig lyckan till deses vara blid,
 Så att du kan sluta din dag uti frid!

Till siff.

Nu lägger jag min penna ner;
 Swad kan mig detta båta,
 Att jag nu skrifwer werjer mer,
 Jag will det underlåta;
 Det händer kanske mig en gång
 Att ingen höra will min sång,
 Så är det bäst att sluta.

Nu tager jag ett ömt farväl
 Af dig som läser detta,
 Och tackar dig; då är allt wäl
 Blott du will felen rätta;
 Om wi i lifwet råkas än
 Beror på dig, min kära wän,
 Hur du emot mig tager.

6000188794

Göteborgs universitetsbibliotek

